ERFGOED ADVIESRAAD ZUTPHEN

ADVIES

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zutphen

Adviesverzoek van:
Gemeente Zutphen

Behandelnummer adviesverzoek
EAR 2026-103 SO inrichting openbare ruimte Hanzehuis

Voorzitter
De heer ir. W. van Oorschot

Aanwezige commissieleden
de heer ir. J.P Romijn
de heer ir. L. Keunen
de heer dr. W.J. Pantus

Namens de gemeente Zutphen

de heer J. Krijnen	bouwhistoricus (secretaris Erfgoedadviesraad)
mevrouw L. van Es	adviseur erfgoed gemeente Zutphen
de heer Chr. de Jong	monumentenadviseur gemeente Zutphen

Inbrenger van het plan

Mw. L. van Berkum	projectleider gem. Zutphen
Dhr. G. Yntema	buro SRO

Beleidsveld	**Datum vergadering**	**Datum advies**
X Ruimtelijke ordening X Welstand 0 Monumentenzorg	12 mei 2026	22 mei 2026

Relevante wet- en regelgeving
Verordening op de Fysieke Leefomgeving (Vfl 2021)
Omgevingswet

Aangeleverde stukken
EAR_2026_103_Bijlage 1 - Uitgangspunten schetsontwerp inrichting openbare ruimte Hanzehuis
EAR_2026_103_Bijlage 2 - Samenvatting kavelpaspoort en schetsontwerp openbare ruimte Hanzehuis mei
EAR_2026_103_Bijlage 3 - Inrichting openbare ruimte_Hanzehuis gemeente Zuthphen_Buro SRO_mei 2026

Titel onderwerp: 103. Advies EAR SO inrichting openbare ruimte Hanzehuis

Toelichting en voorafgaand

Mede naar aanleiding van de input van de Erfgoedadviesraad in de vergadering van 12 maart 2026 is het kavelpaspoort voor het Hanzehuis verder uitgewerkt. Tevens is gewerkt aan een schetsontwerp (SO) voor de inrichting van de openbare ruimte van het gebouw.
Aan de Erfgoedadviesraad wordt gevraagd om te zien of het concept-kavelpaspoort in dit stadium aanvullingen nodig heeft. Hetzelfde geldt voor het SO van de openbare ruimte.
Projectleider Lieke van Berkum en Guido Yntema van buroSRO geven een toelichting op de voorgelegde stukken en de actuele stand van zaken.

Adviesvragen:

1. Heeft de Erfgoedadviesraad (EAR) ten behoeve van de definitieve versie van het concept-kavelpaspoort opmerkingen en aanbevelingen?
2. Heeft de EAR opmerkingen of aanvullingen op het schetsontwerp voor de openbare ruimte?

ERFGOED ADVIESRAAD ZUTPHEN

Postadres
Postbus 41
7200 AA Zutphen

Overwegingen
Na een toelichting op het proces door mevr. Van Berkum wordt door dhr. Yntema het laatste schetsontwerp voor de openbare ruimte toegelicht. Dit bestaat uit drie deelgebieden te weten Walraadshof in het zuidwesten van het plangebied, de inrichting van de Coehoornsingel en het terrein rondom de Hanzehof en als derde het park. De nadruk in het ontwerp ligt op het creëren van verblijfsgebied.

1. Voor het zuidwestelijk deel van het plangebied (Walraadshof) wordt een volledige herinrichting voorgesteld in de geest van de late negentiende eeuw, geënt op historisch kaart- en beeldmateriaal en met een prominente plek voor de Wilhelminafontein. Hierbij verdwijnt het parkeren op deze plek ten gunste van de aanleg van gazons met beplanting. De zichtas op de Buitensociëteit wordt hersteld. Bomen blijven behouden en worden aangevuld. De route langs de Walraadshof wordt de toegangsweg richting het Hanzehuis.
2. Rond het Hanzehuis wordt de voorruimte ingericht als verblijfsgebied met cortenstaal. De hoek van de Buitensociëteit met de kelder van de vroegere kasteleinswoning is als ontwerpopgave genoemd. De Erfgoedadviesraad vraagt hoe hard de kavelgrenzen zijn, het kavelpaspoort is hierin leidend. Door de EAR wordt geadviseerd om in het kader van het zichtasherstel de aanbouw links van de historische hoofdingang te slopen. Dit gebouwonderdeel is in het kavelpaspoort aangeduid als een ontwerpopgave. De EAR adviseert om het dilemma tussen functioneel gebruik (laadperron) en de ambitie tot kwaliteitsverbetering van ontwerp en ruimte goed vast te leggen in de stukken, dan kan er later ontwerpkracht op komen.
3. In het park (Hanzetuin) wordt het Slingerbospad hersteld en de bomen aangevuld tot laan. In het plan wordt de kern van het lunet verdiept voor de nieuwe functie als buitenpodium met publieksruimte. Hiertoe is een grondwerende keermuur nodig. Als materiaal is cortenstaal besproken. De EAR vraagt zich af hoe een dergelijk element zich in vorm en materiaal verhoudt tot het park en de historische functie als verdedigingswerk. Als lunet waren ze strak ontworpen, in bijna geometrische grondwerken: 'hard materiaal' kwam alleen voor als gemetselde voet, aan de uiterste buitengrens, op de overgang naar het water. Als voorbeeld kan het Hoornwerk met de Cabinetgracht dienen (zelfde periode, ca. 1700).
Het verdiepte deel van het lunet krijgt geen permanent podium, maar wordt wel ingericht voor gebruik. Om het Hanzehuis goed bereikbaar te maken vanaf de parkeerplaats naast de Hanzehal wordt een nieuwe brug over de vestinggracht voorgesteld. Deze landt in het plan nu aan op het saillant (punt van het lunet). Nut en noodzaak van de aanleg van een brug wordt door de Erfgoedadviesraad onderschreven, maar ze vindt de gekozen positie minder wenselijk. Het vrijhouden van de punt van het lunet wordt voor de beleving ervan essentieel geacht. Tevens is gesproken om het slingerbospad door te zetten, onder andere door het wandelpad/onderdoorgang onder de Canadezenbrug naar het Sidneypark goed aan te takken aan de nieuwe parkinrichting. De fietsenstalling en kiss en ride wordt dichter bij het gebouw toe ontworpen. Tot slot is door dhr Yntema de ontwikkelfasering toegelicht.

Conclusie
De Erfgoedadviesraad is unaniem positief over het stedenbouwkundig plan. De kwaliteiten van de Buitensociëteit worden in het plan goed benut en het complex wordt door de reconstructie van de Walraadshof in zijn geheel meer aan zijn omgeving gekoppeld en meer in verbinding met de stad gebracht. Al met al een positieve ontwikkeling.

Advies
De Erfgoedadviesraad constateert dat met het schetsontwerp voor de openbare ruimte rondom het toekomstige Hanzehuis op veel onderdelen rekening is gehouden met de cultuurhistorische aspecten en kwaliteiten van de locatie en is unaniem positief over het stedenbouwkundige plan. Belangrijke aandachtspunten zijn de verdere uitwerking van de ontwerpgave die nog ligt aan de zuidwestzijde van de Buitensociëteit en de herinrichting van de daaraan grenzende openbare ruimte, waar nog wat meer rekening gehouden kan worden met het oorspronkelijke karakter van het verdedigingswerk. Beide aandachtspunten spelen een

ERFGOED ADVIESRAAD ZUTPHEN

Postadres
Postbus 41
7200 AA Zutphen

belangrijke rol in de realisatie van de gewenste zichtas op de monumentale Buitensociëteit.

De Erfgoedadviesraad blijft graag op de hoogte van dit onderwerp en vraagt de secretaris het advies over te brengen naar het college.

Namens de Erfgoedadviesraad Zutphen,

ir. W. (Willem) van Oorschot
voorzitter Erfgoedadviesraad Zutphen

drs. J. (Jeroen) Krijnen
ambtelijk secretaris

ERFGOED
ADVIESRAAD
ZUTPHEN

Postadres
Postbus 41
7200 AA Zutphen